

>>> Következő számunkból



Takács S. Sándor építész és megbízója egy kimért eleganciájú, gazdag részletekkel bíró budai luxusház megvalósítását tűzték ki célul. A szabatosan megfogalmazott, funkcionális kihívásokra a tervező egy olyan kompakt elrendezéssel válaszolt, mely által egy jó térkapcsolatokkal és gazdaságos szerkezetekkel rendelkező kétszintes „organizmus” jött létre. Mindezeket túl a ház káprázatos építészeti megoldásokat vonultat fel: az edzettüveggel határolt, embermagasságú kandalló, a rejtett esőcsatornák vagy a belsőépítészeti motívummá előlépő acélelemek csak néhány részlete e remekbe szabott épületnek.



Belváros. Fülledt utcák, elfoglalt parkolóhelyek, sűrű épületsorok. A kíváncsi tekintet tüneményes házra bukkanhat a Fejér György és Szerb utca sarkán, alig néhány lépésre az ortodox templomtól. Az egykoron üresen álló és magányosan ásiszó tűzfal Zagyvai László építész tehetségének és a lakók áldozatkész munkájának következtében homlokzattá vált. Bontott cserepekből, pici vaskampókból, a megannyi türelmes és szemnek kedves poénból komponált, új homlokzati architektúra – amely minden ízében a közösségi építés jóízű emlékét hordozza – bérlakásokat rejt, földszintjén pedig a CD Fű nevű teázót és Pálffy György japán-magyar építészirodáját takarja.

OTTHON Lapcsalád

ÉPÍTÉSZET BELSŐÉPÍTÉSZET DESIGN
Kéthavonta megjelenő magazin

Főszerkesztő: Szabó Dorottya
Felelős szerkesztő: Wesselényi-Garay Andor
Olvasószerkesztő: Medgyessy Éva
Művészeti vezető: Botyánszki Zsolt
Cimlapterv: Békefi Eszter
Szerkesztőség:
1037 Budapest, Lajos u. 74-76. III. emelet
telefon: 437-3741
telefon/fax: 437-3733
e-mail: atrium@sanomabp.hu
Levelezési cím:
Sanoma Rt. – Atrium, Budapest 1554, Pf. 46.
Lapigazgató: Lipták Tímea
Lapmenedzser: Molnár Judit
Hirdetési vezetők: Besze Zsuzsa
(tel.: 437-3651, e-mail: zs.besze@sanomabp.hu)
Wirker Csilla (tel.: 437-1446, e-mail: cs.wirker@sanomabp.hu)
Hirdetésfelvétel: Pellikán Nóra
(tel.: 437-1159, fax: 437-1180,
e-mail: n.pellikan@sanomabp.hu)

SanomaBudapest

Sanoma Budapest Kiadó Rt.
1037 Budapest, Bokor utca 15-19.
Telefon: 437-1100, fax: 250-2303
www.sanomabp.hu

Felelős kiadó: Szabó György vezérigazgató

Vezérigazgató-helyettes: Ruzsikai Nóra
Kereskedelmi igazgató: Kürti István
Hirdetési igazgató: May József
Marketing- és PR-igazgató: B. Csejtei Ildikó
Gazdasági igazgató: Steff József
Humánpolitikai igazgató: Horváth B. Soma
Műszaki igazgató: Újváry Beatrix
Informatikai igazgató: Fürst Péter
Árusági igazgató: S-né Szlávik Éva
Ügyfélszolgálat: (06-1) 371-3232
Előfizetés: (06-80) 226622

Nyomás: Alföldi Nyomda Rt. issn 1219-0101
Felelős vezető: György Géza vezérigazgató

Árusításos úton terjeszti a LAPKER Rt.
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.
Előfizethető a kiadóban
a 06-80-226-622 telefonszámon,
a Magyar Posta Rt. Helir-nél, Bp. VIII. ker. Orczy tér 1.
tel: 06-1-303-3441, 06-1-303-3442, fax: 06-1-303-3440,
e-mail: hirlapelofizetes@posta.hu
(levélcím: Helir 1900 Budapest), vidéken a postahivatalokban,
Budapesten a kerületi ügyfélszolgálati irodákban.
Belföldi reklamáció az Üzleti és Logisztikai Központ /ÜLK/
ingyenes telefonszámán, 06-80/444-444.
Lapunkat megrendelheti, és OTP Bankkártyája
segítségével egyúttal ki is fizetheti az InterTicket bankkártyás
telefonos ügyfélszolgálatánál hétfőtől-szombathig 9-20 óráig
a (06-1) 266-0000 telefonszámon.
Előfizethető külföldre és külföldről a HELIR-nél,
külföldről a Hungaropress Sajtóterjesztő Kft.-nél
cím: 1097 Budapest, Táblás u. 32.
tel: 36-1-348-4040, fax: 36-1-348-4050,
e-mail: amarika@hungaropress.hu

Külföldön árusításos úton terjeszti:
COLOR Interpress Kft. 1039 Bp. III., Hatvani L. u. 14.
tel.: 36-1-243-9232
A feltüntetett előfizetési díjak csak belföldi kézbesítésre
érvényesek.
Éves előfizetési díj: 4170 Ft (6 lapszám)

OTTHON
Lapcsalád
ÁRA: 695 FT

ATRIDIUM

ÉPÍTÉSZET BELSŐÉPÍTÉSZET DESIGN

Építészeti fényterápia

Pasaréten, Budakeszin, Pécssett

Térvarázs

Hajón, irodában, virágüzletben

Borbarát Pannonhalma > Bútorretüdök
Csaptelepek > Időkerék > Hegymenetben

2004/3 JUNIUS-JULIUS



Borbarát

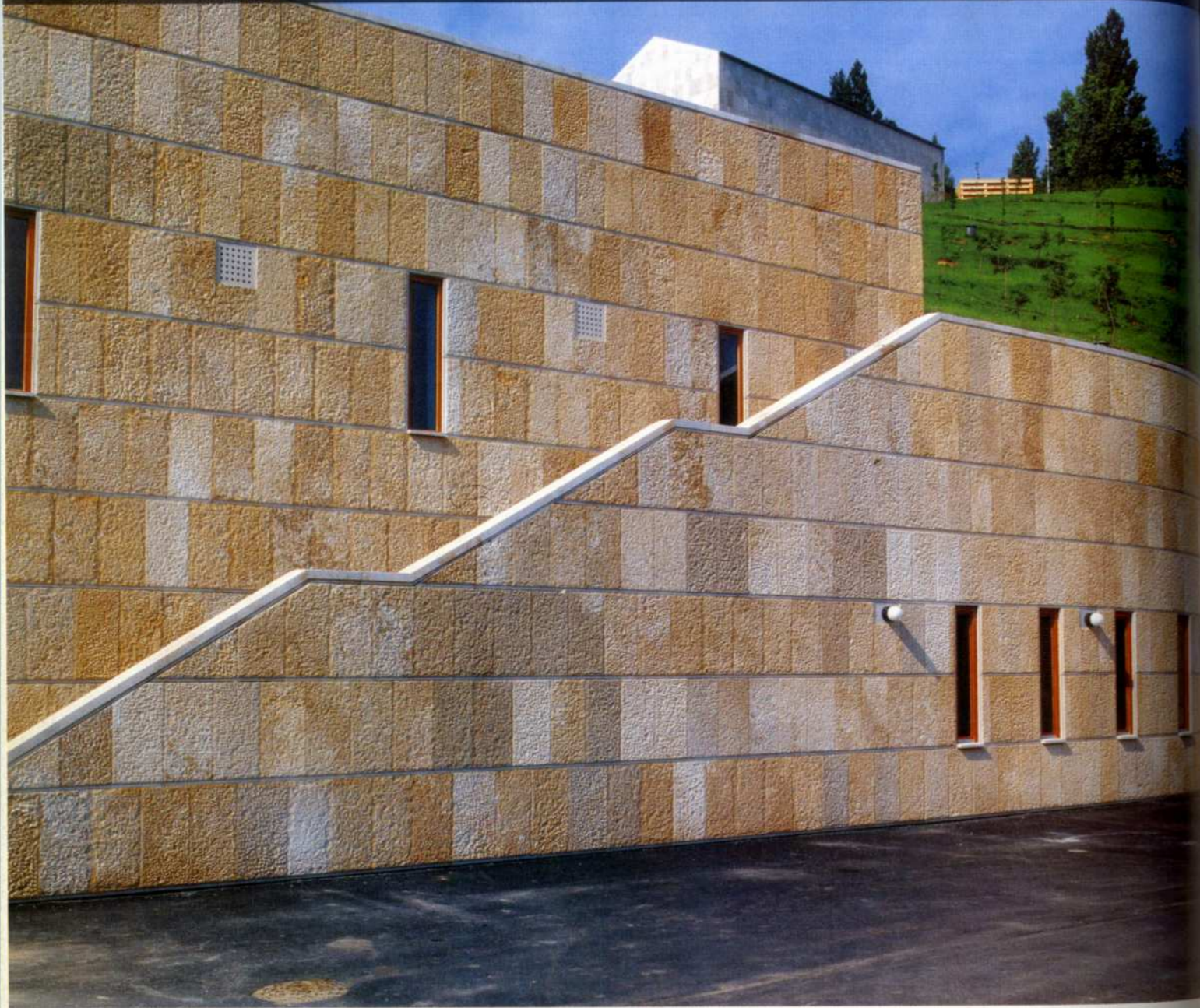
A pannonhalmi borászat épületegyüttese

Építész: Czigány Tamás,
Tóth Györgyi, Papp Róbert
Szöveg: Wesselényi-Garay Andor
Fotó: Székely Péter

A történelem diktálta
kényszerszünet után új
beruházásokkal jelentkezik
a Pannonhalmi Apátság.
A Budapesti Sportarénát is
jegyző Skardelli György
tervezésében tavaly adták át
a turisztikai fogadóépületet,
és most az apátsági borászat
– és vele a történelmi borvidék –
is újjászületik.

A Pannonhalmi Bencés Apátság borászatának épületegyüttese
a kortárs magyar építészet rendkívül fontos állomása





A támfalszerű építmény a boltzott pincéket, valamint a borérelő és -tároló tartályokat rejt magában. Burkolata helyszínen vésett, szerelt mészkölap

A Szent Benedek Regulája szerint élő szerzetesek, vagy ahogy szívesebben nevezik őket: a bencések, az apátság alapításával egyidőben rendkívül fejlett szőlőkultúrát is magukkal hoztak Itáliából. A közel ezer esztendő alatt hatalmasra nőtt pincészetet azután államosították, ám a későbbi kárpótlás az egykori gazdasági épületekre már nem vonatkozott. A hajdan dicső pincészet a téveszkorszak alkonyával tönkrement, ám egykori tulajdonosait még ekkor sem engedték a közelébe. Logikusan adódott, hogy az apátság saját erőből teremtsen újra azt, ami történetének egyik elválaszthatatlan része. A történet másik fele a

középkori épületállomány, melynek alapjai a romantikába nyúlnak vissza. A Magyarország kulcsemlékei között nyilván tartott apátság tehát szinte a legrégebbi építészeti kontinuitás örököse, így új építkezéseivel is méltó kívánt lenni páratlan értékű emlékekhez. Ezt az igyekezetet siker koronázta, a győri CZITA építésziroda tervezői, Czigány Tamás, Tóth Györgyi és Papp Róbert apátsági borászata – helyi jelentőségén túlmutatva – a kortárs magyar építészet rendkívül fontos állomása.

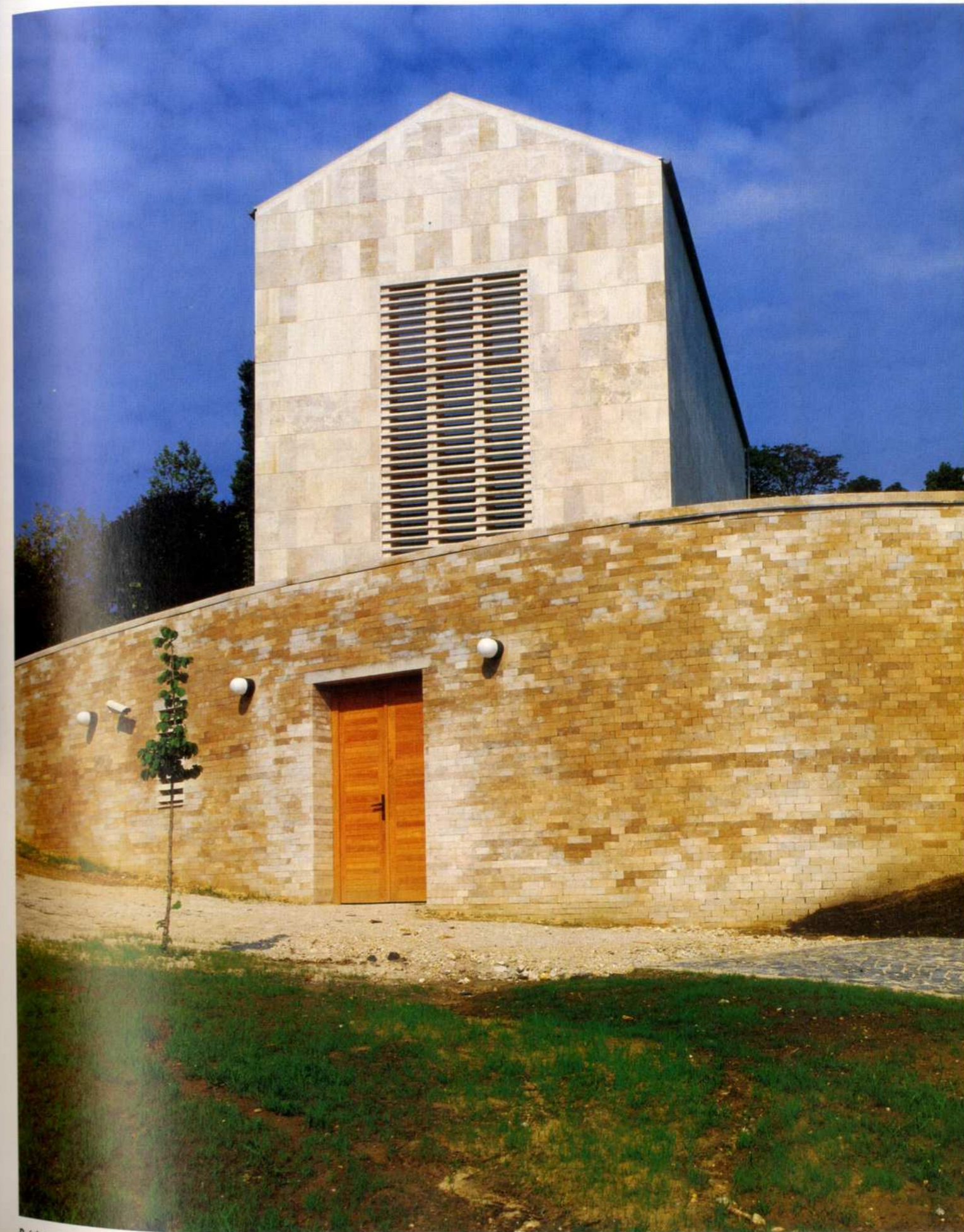
A helyszín nagy lehetőség: a Szent Márton hegy délikeleti oldala, az Apátság gazdasági udvara és lőszbevágásban levő le-

zárt, egykori alsó parkoló között harminc méter a szintkülönbség, fentről gyönyörű kilátás a sokorói dombvidékre. Az épület alapötlete már a legelső helyszíni kirándulás alkalmával megszületett. Az 1870 négyzetméter alapterületű komplexum két fő – technológiailag és a terep adottságainak is megfelelő – részből áll: „Présház” és „Pince”. Közöttük a kapcsolatot a „Kút” biztosítja.

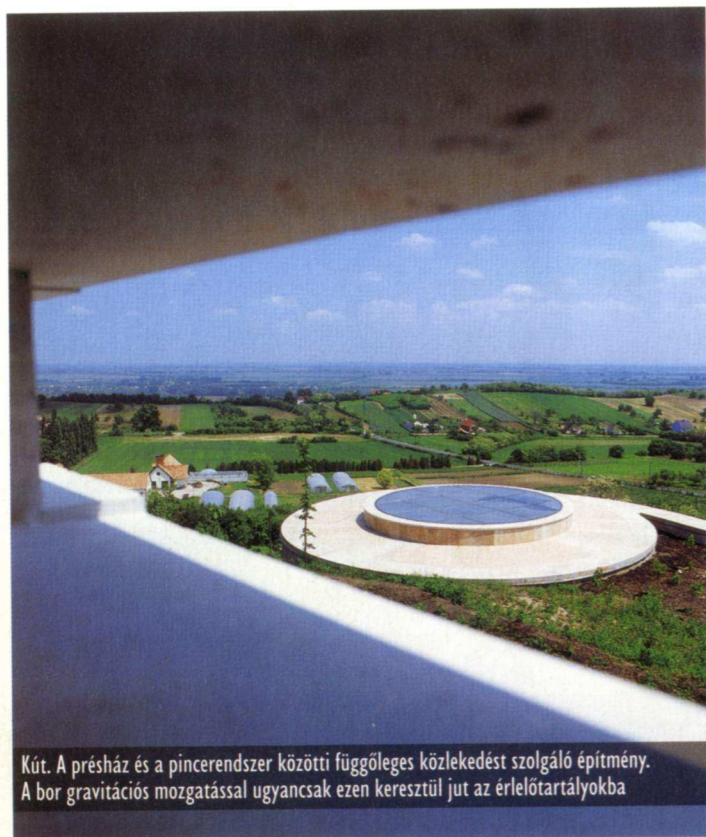
Az időszakos üzemeltetésű „Présház” a Millenniumi kápolna dombja alatti, gépkocsival is jól megközelíthető teraszszint szélén, részben a lejtőre illesztve helyezkedik el. Tömege egy archetipikus házforma mai megfogalmazása, egy egyszerű, de egy-

értelmű jel a hegyoldalban. Belső terét – a déli homlokzat köalmellái által – szűrt fény járja át. Itt történik a szőlő fogadása, boggyózása, az áztató tartályokba, vagy közvetlenül a présbe való juttatása, és a must átmeneti tárolása, kezelése. Az épület jelentősége, hogy a hazai építészeti gyakorlatban itt alkalmaztak először tetőfedésként csiszolt, ragasztott kőburkolatot.

A „Pincében” történik az évközi munka zöme a bor érlelésétől a palackozásig. A must a „Présházból” a „Kúton” keresztül, gravitációs úton, csövezeteken jut az erjesztő-érelő tartályokba és a hordókba. A helyiségek a hegylábhoz épített, növényzettel fe-



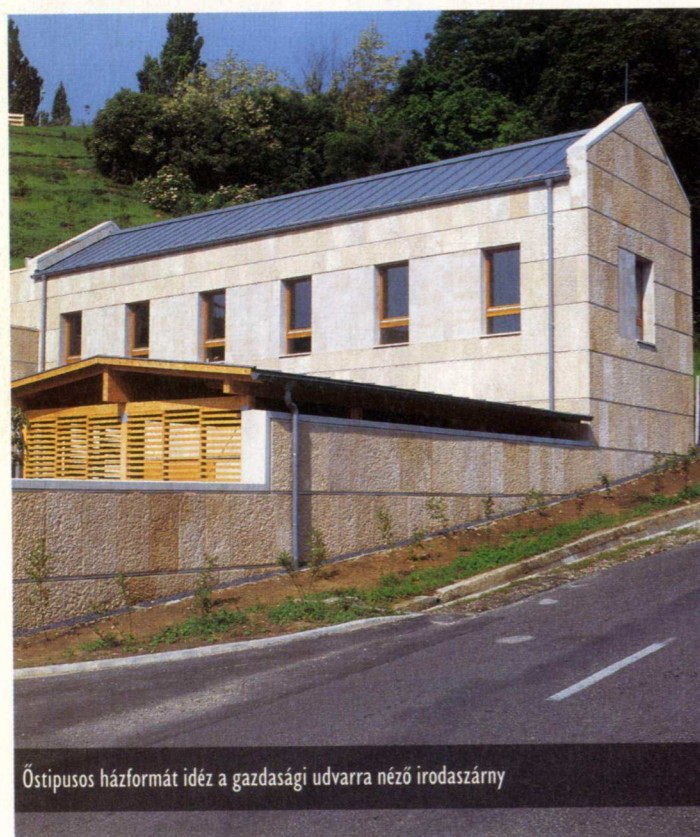
Présház. A préselés időszakosan üzemelő technológiájának helyet adó épület a ház archetipusát jeleníti meg. Burkolata és tetőfedése egyaránt csiszolt mészkő



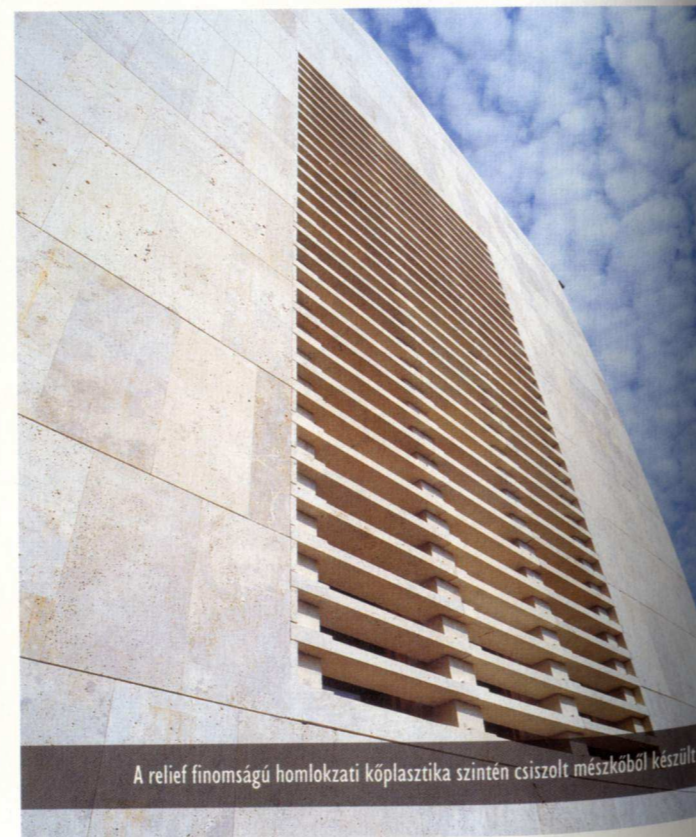
Kút. A préház és a pincerendszer közötti függőleges közlekedést szolgáló építmény. A bor gravitációs mozgatóval ugyancsak ezen keresztül jut az érlelőtartályokba



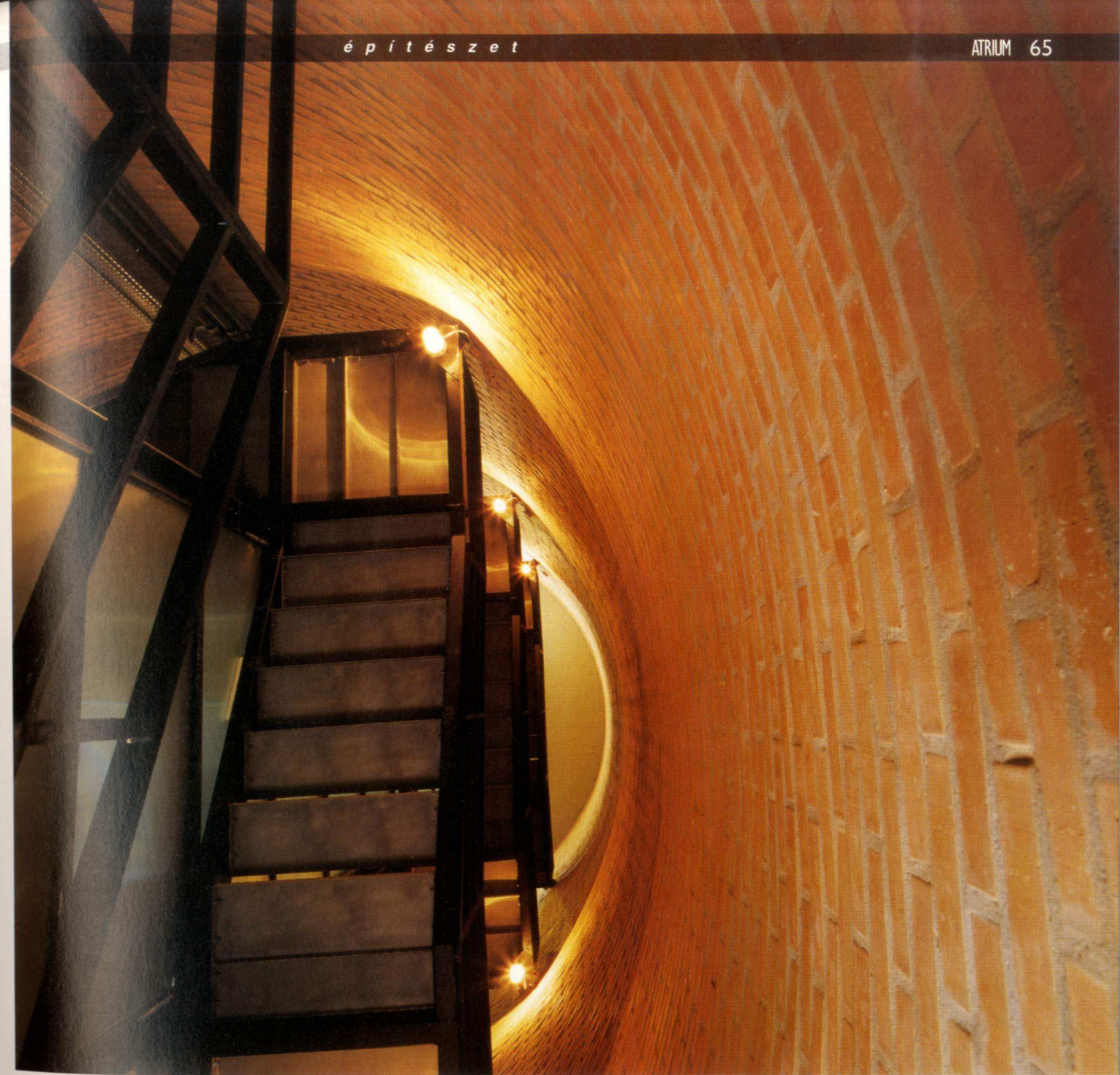
A Préház és részletei. A szőlőt a fedett-nyitott előtéren keresztül juttatják a présgépekhez



Őstipusos házfórmát idéz a gazdasági udvarra néző irodaszárny



A relief finomságú homlokzati kőplasztika szintén csiszolt mészkőből készült



Pillantás a „Kút” aljáról felfelé

dett támfal építményben, valamint a támfalból induló bányászati technikával vájt, majd kisméretű téglával kifalazott pincékben kapnak helyet. Ez az elrendezés a hegyoldal látványába történő lehető legkisebb beavatkozás mellett jó belső klímát és gazdaságos üzemeltethetőséget biztosít. Építészeti megfogalmazása, a kőborítású támfalak és a hangsúlyos félköríves főbejárat az építmény „pince jellegét” teszik képszerűvé.

A vertikális kapcsolatot teremtő „Kút” szerepe egyrészt funkcionális: függőleges köz-

lekedő lépcsővel és lifttel, ezen túl a bor gravitációs mozgatója is biztosítja, másrészt szimbolikus: átmeneti tér, út a hegy mélységei felé.

Az új pincészet tömbjei fehéren ragyogó kőeszkertként, apró gyöngyökként tündökölnék a hegyoldalban. Az épület, mint jel, kultúráról, hagyományról, környezetről, a burkolókként, mint egy újabb jel, faragójának természetéről lelki alkatáról beszél. A „Pince” burkolókövei ugyanis kézzel vésettek, „sebeik” néhol egyenletesek, ritmusosak, másutt keményebbek, ritkásabbak.

Az örökkévalóságnak itt hagyott kéznyom, archaikus bizonylat érzelmekről, indulatokról. Az összkép hatása elementáris, akár egy templom csendjében felzendülő h-moll mise.

Az alkotók számára a borászat – a korszerű technológia maradéktalan kielégítése és a környezetbe való illesztés kötelező körre túlmenően – elsősorban a „lényeg”, a titok, az átváltozás folyamatának építészeti megfogalmazása terekkel, anyagokkal, fényvel és sötétséggel. Ami pedig nem más mint a „szépség ke-mény magja”.

Generál tervező: **Czita Építésziroda Kft.**
Építésszek: **Czigány Tamás, Tóth Györgyi, Papp Róbert**
Gépész tervezők: **KondiCAD Mérnökiroda Kft.**
Elektromos tervező: **KondiVILL Mérnökiroda Kft.**
Szerkezet tervezők: **BS Tekton Kft.**
Szigetelés szakértő: **Iso-Média Mérnökiroda Kft.**
Kovácsoltvas kilincsek, vasalatok: **Seregi György kovácsiparművész és Papp Pál kovácmester**
Kert és környezettervezés: **Hencz Helga, Gróf András**
Generál kivitelező: **Integral-H Rt.**
Beruházó: **Pannonhalmi Bencés Apátság, Pannonhalmi Borház Kft.**